Masarykova univerzita Fakulta informatiky

Vliv pornografie na člověka a společnost

Bakalářská práce

David Pavlík

Brno, podzim 2015

Místo tohoto listu vložte kopie oficiálního podepsaného zadání práce a prohlášení autora školního díla.

Prohlášení

Prohlašuji, že tato bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Všechny zdroje, prameny a literaturu, které jsem při vypracování používal nebo z nich čerpal, v práci řádně cituji s uvedením úplného odkazu na příslušný zdroj.

David Pavlík

Vedoucí práce: «advisor»

Shrnutí

«abstract»

Klíčová slova

«keywords»

Obsah

1	Vliv	pornografie na člověka	5
	1.1	Závislost	5
	1.2	Stupňování	5

Seznam tabulek

Seznam obrázků

Obsah

Úvod

Ač si to přiznáváme nebo ne, pornografie se čím dál více stává součástí naší společnosti.

Díky internetu je dnes dostupná, jako nikdy dříve nebyla. Zadarmo. Anonymně. V kteroukoli hodinu.

Mezi 25 nejvíce hledanými pojmy na Googlu v roce 2012 bylo šest týkajících se pornografie. [1] Jeden z největších pornografických serverů, *PornHub*, zveřejnil, že měl za rok 2014 přes 18 miliard návštěv a 78 miliard zhlédnutí videí [2], to je jedenáct zhlédnutí na každého člověka na Zemi. Z průzkumu ve Spojených státech amerických z roku 2014 vychází, že 63 procent dotazovaných mužů ve věku 18–30 let sleduje pornografii několikrát do týdne. [3] Více než třetina chlapců starých 13–14 let, kteří vyplnili v roce 2007 anonymní dotazník na kanadských školách, vidělo pornografická videa "tolikrát, že to ani nelze spočítat". [4] Podle 67 procent mužů a poloviny žen je sledování pornografie přijatelné, říká studie. [5]

Pornografie ale nemusí být vždy explicitní, vtírá se i jinam. Na bill-boardech jsou často vyobrazeny polonahé ženy, přestože s produktem vůbec nesouvisí, jen aby upoutaly pozornost. Stejně tak v hudebních videoklipech. V seriálech nejsou neobvyklé sexistické narážky. Nejprodávanější beletristickou knihou roku 2012 byla podle New York Times *Fifty Shades of Grey*. [6]

O pornografii se začíná v dnešní době otevřeně hovořit. Začíná být mezi lidmi akceptovatelná. Vzniká seriózní vědecká disciplína *porn studies*. O čem myslíme, že se ale moc nemluví, jsou její nebezpečí a vlivy.

Definice

Předtím, než se pustíme do čehokoli jiného, by bylo vhodné definovat, co to pornografie je. Slovo pochází z řečtiny, vzniklo složením slov *porni* (prostitutka) a *graphein* (psát). [7] Pravděpodobně se tak nazývalo psaní o životu prostitutek.

Dnešní význam je ovšem poněkud odlišný a jeho definice není úplně jednoduchá. *Všeobecná encyklopedie Universum* definuje pornografii jako:

Dílo zdůrazňující sexualitu a podněcující vzrušení, které překračuje obecně uznávané normy morálky a slušnosti. [8]

Avšak jaké jsou ty *obecně uznávané normy morálky a slušnosti? Oxford Dictionary of English* je o něco konkrétnější:

Tištěný nebo vizuální materiál obsahující explicitní popis nebo zobrazení sexuálních orgánů či aktivit určený pro stimulaci sexuálního vzrušení. [9]

Ještě konkrétnější je *Cambridge British Dictionary*:

Knihy, časopisy, filmy atd. bez jakékoli umělecké hodnoty, které popisují nebo ukazují sexuální akty či nahé lidi způsobem určeným k sexuálnímu vzrušení [10]

1 Vliv pornografie na člověka

1.1 Závislost

Závislost na pornografii je velmi kontroverzní téma a jsou lidé, kteří ji odmítají. Zjednodušeně popíšeme důvody, proč by měla být reálná.

Klíčový je tzv. *systém odměn*. Má za úkol nás motivovat k činnostem, které přispívají k přežití (např. jídlo, sex, běh, popř. peníze, výhra). Dělá tak především za pomocí dopaminu. Ten je uvolněn při některé z dříve zmíněných činností. Ale také, a to hlavně, při pomyšlení na ni. [11]

Hladina dopaminu se zvýší, kdykoli se setkáme s něčím novým, neobvyklým [12], šokujícím, znepokojujícím [13] nebo když jsou předčena naše očekávání. [14] Naopak pokud očekávání splněna nejsou, hladina dopaminu poklesne. [15]

Vzrušení novostí podporuje i tzv. *Coolidgeův efekt*, který byl testován na myších, ale platí i pro lidi. Do klece byli umístěni samec a samice. Samec kopuloval do té doby, než byl samičkou "znaven". Potom už pokračovat nechtěl, i přesto že samička doléhala. Pokud ale byla samice vyměněna za jinou, okamžitě získal nový zájem. [16]

Nyní to aplikujme na pornografii. Protože internetová pornografie poskytuje bez námahy neomezené množství novosti (čímž se diametrálně liší od pornografie před 20 lety), vyplavuje se nadměrné množství dopaminu, na které mozek není zvyklý. Avšak po čase se tomu přizpůsobí a začne toto množství vyžadovat. A protože si asocioval nápor dopaminu s pornografií, začne se dožadovat právě jí.

Mozek se stane, podobně jako Pavlovovi psi, citlivý na podněty, které souvisí s pornografií. Mohou jimi být např. zapnutí počítače, bytí sám doma, postel či reklama. Při každém takovém podmětu je vyplaven dopamin, který způsobí obrovskou touhu podívat se na pornografii znova.

Nedávná studie ukazuje, že mozková aktivita při sexuálních závislostech se podobá té při závislostech drogových. [17]

V posledním vydání světově uznávaného *Diagnostického a statistického manuálu mentálních poruch* (*Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*, zkráceně DSM) závislost na pornografii uvedena není.

1.2 Stupňování

Proti nepřirozeně vysokým dávkám dopaminu se mozek začne "bránit" snížením počtu dopaminových receptorů typu D2. [18] To, co dříve uspokojovalo, najednou začíná nudit. Dotyčný tak potřebuje více dopaminu, aby pocítil stejný efekt. Toho může docílit buď sledováním pornografie více, nebo posunutím se k "tvrdším žánrům" (protože splňují podmínky pro zvýšení dopaminu zmíněné v minulé kapitole), často se děje obojí.

Tento proces znecitlivění může jen málokterý uživatel popřít. V dotazníků členů skupiny NoFap (lidé, kteří se pokouší přestat s pornografií a masturbací) uvedlo přes 60 procent respondentů, že jejich "sexuální touhy/vkus/záliby" (sexual tastes) se postupně stávaly extrémnějšími či deviantními. [19]

Toto je také důvod, proč může existovat tolik volně dostupného materiálu. Stačí pro začátek, ale se zvyšujícími se nároky, přestává být dostačující.

Nikdo nezačíná na dětské pornografii a pravděpodobně mu připadá odporná, ale postupem času ho může právě díky efektu eskalace začít vzrušovat.

Bibliografie

- [1] Top Google Searches in 2012: The Most Popular Keywords Study v3. Seattle Organic SEO LLC. 2012. url: http://seattleorganicseo.com/sosblog/top-google-searches-in-2012-the-most-popular-keywords-study-version-3/(cit. 26.08.2015).
- [2] 2014 Year In Review. PornHub. 2015. URL: http://www.pornhub.com/insights/2014-year-in-review (cit. 26.08.2015).
- [3] Pornography Use and Addiction. Proven Men Ministries. 2014. URL: http://www.provenmen.org/2014pornsurvey/pornography-use-and-addiction/(cit. 26. 08. 2015).
- [4] 1 in 3 boys heavy porn users, study shows. American Association for the Advancement of Science. 2007. URL: http://www.eurekalert.org/pub_releases/2007-02/uoa-oit022307.php (cit. 26. 08. 2015).
- [5] Generation XXX: Pornography Acceptance and Use Among Emerging Adults. National Criminal Justice Reference Service. 2008. URL: https://www.ncjrs.gov/App/publications/abstract.aspx?ID=242865 (cit. 14. 12. 2015).
- [6] Wikipedia. The New York Times Fiction Best Sellers of 2012 Wikipedia, The Free Encyclopedia. 2014. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/The_New_York_Times_Fiction_Best_Sellers_of_2012 (cit. 14. 12. 2015).
- [7] John Philip Jenkins. *Pornography*. Encyclopædia Britannica, Inc. 2014. URL: http://www.britannica.com/topic/pornography (cit. 27.08.2015).
- [8] Universum (Knižní klub), ed. *Nové universum A-Ž: všeobecná encyklopedie*. Knižní klub, 2003.
- [9] Angus Stevenson, ed. *Oxford dictionary of English*. Oxford University Press, 2010.
- [10] Meaning of "pornography" in the English Dictionary. Cambridge University Press. url: http://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/pornography?a=british(cit. 29. 08. 2015).
- [11] Morten L Kringelbach. The Functional Neuroanatomy of Pleasure and Happiness. 2010. URL: http://www.discoverymedicine.com/Morten-L-Kringelbach/2010/06/25/the-functional-neuroanatomy-of-pleasure-and-happiness/(cit. 08.12.2015).

- [12] Pure Novelty Spurs The Brain. ScienceDaily. 2006. URL: http://www.sciencedaily.com/releases/2006/08/060826180547. htm (cit. 08. 12. 2012).
- [13] J. Gayle Back. Anxiety increases sexual arousal. Journal of abnormal psychology. 1983. URL: https://www.researchgate.net/profile/J_Gayle_Beck/publication/16364653_Anxiety_increases_sexual_arousal/links/0f31753bb1ba1325b9000000.pdf (cit. 08. 12. 2012).
- [14] Big Think Interview With Adam Kepecs. Big Think. 2010. URL: http://bigthink.com/videos/big-think-interview-with-adam-kepecs (cit. 08. 12. 2012).
- [15] Montague PR. McClure SM Berns GS. *Temporal prediction errors in a passive learning task activate human striatum*. Human Neuroimaging Lab, Center for Theoretical Neuroscience, Division of Neuroscience, Baylor College of Medicine, Houston, TX 77030, USA. 2003. URL: http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/12718866 (cit. 08. 12. 2012).
- [16] Ariane Coury Dennis F. Fiorino a Anthony G. Phillips. *Dynamic Changes in Nucleus Accumbens Dopamine Efflux During the Coolidge Effect in Male Rats*. The Journal of Neuroscience. 1997. URL: http://www.jneurosci.org/contet/17/12/4849.full (cit. 08.12.2012).
- [17] Paula Banca et al. Valerie Voon Thomas B. Mole. Neural Correlates of Sexual Cue Reactivity in Individuals with and without Compulsive Sexual Behaviours. 2014. URL: http://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0102419 (cit. 10.12.2012).
- [18] Gage HD et al. Nader MA Morgan D. *PET imaging of dopamine D2 receptors during chronic cocaine self-administration in monkeys.*Nature Neuroscience. 2006. URL: http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16829955 (cit. 14. 12. 2015).
- [19] NoFap April 2012 Survey Summary Results. NoFap. URL: https://docs.google.com/file/d/0B7q3tr4EV02weTFmV0oySnpJZjA(cit. 14.12.2015).